

iratokban megjelent, de szempontrendszerüket, elvi következtetéseiket tekintve az össz-szovjet irodalomkritikára érvényes megnyilatkozásokat emelte a kötetbe. Vitatni persze — főleg az alkotók, a teljesítmények felől — lehetne a válogatás szempontjait, hisz bizonyos, hogy a magyar olvasót elsősorban azok a kritikák készítetik a művel való szembesülésre, amelyek az általa már ismert teljesítményeket minősítik. Bizonyára, épp ezért, örömmel olvassa majd Jevgenyij Vinokurov Jevtusenkóról, illetve Valentyin Katajev Voznyeszenszkijről írott arcképvázlatát, annál is inkább, mert a két tanulmányban nemcsak a pályaképre vonatkozóan, hanem a hetvenes évekbeli költői szemlélet- és magatartásforma változására is szempontokat kapunk. S a töprengőbb, gondolatibb, „csendesebb” lírai attitűdöt mivel lehetne leginkább érzékeltetni, mint az „új hullám”, a „hangos költészet” két reprezentánsának a „meg-térésével”. Annál kevésbé szerencsés a kritika figyelemfelhívó-orientáló szerepének a bizonyítására Borisz Pankin Fjodor Abramovról írott tanulmánya. Fjodor Abramov trilógiája, a *Prjaszlinék* magyarul még nem olvasható, s a sűrűn alkalmazott idézetek, részben az esetleges fordítás miatt is, inkább zavarólag, dezorientálólag hatnak, s gátolják a kritikus véleményének a kikristályosodását. Ugyanezt elmondhatjuk a Vaszilij Suksin legújabb írásairól írott elemzésről is.

Bár a kötet tanulmányai, kritikái a hetvenes éveket tükrözik, az orosz irodalom klasszikusai is sűrűn előbukkannak a könyv lapjain. Annak a szemléletnek a tovább-élése ez — s tegyük hozzá: nagyon szerencsés megoldás —, amelyet a nemrég megjelent *Napjaink szovjet irodalma* című tanulmánygyűjtemény szerkesztője is magáévá tett, amikor Bulgakovot, Mandelstamot, Babelt stb. „mai” íróvá avatta. Hisz az ő műveik fel- és újrafelfedezése, publikálása a kritikusokat is szembesülésre kényszerítik. S alkotásaik korszerűsége, s a mai irodalomra való kisugárzásuk ezt meg is követelik a kritikától. Ennek bizonyosságául említhetjük A. Dimsic Majakovszkijról, és K. Szimonov Bulgakovról írott tanulmányát.

Végezetül egy megjegyzés: kár, hogy a nemzetiségi írók — főleg az ukránok — nevének átírásánál a szerkesztő nem vette figyelembe, hogy az bizonyos pontokon eltér az oroszótól. Tehát nem Grigurko és Zagrebelnij, hanem Hrihurko és Zahrebelnij. (Kossuth, 1976.)

BALLA GYULA

DÉR ISTVÁN: FEHÉR-TÓ